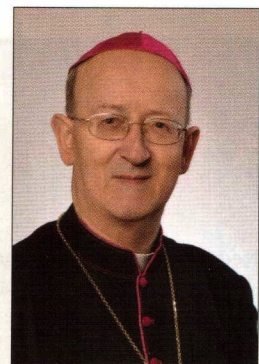

GONDOLATOK 2016 ADVENTJÉN

Tegnap este már a második adventi hangversenyen vettem részt a veszprémi székesegyházban. Európai zeneszerzők és népek keresztény ihletésű műveit hallgathattuk ihletett előadásban. A hangversenyek alatt azonban nem tudtam szabadulni attól a gondolattól, vajon 50-100 év múlva is felcsendülnek ezek a dallamok templomainkban? A saría törvény szigorúan tiltja muszlim testvéreinknek a mi hangszereink használatát, dalaink éneklését, és az élőlények ábrázolásának tilalma miatt gyanús szemmel nézi a mi képzőművészeti alkotásainkat is. (Vö. Saría p44.1, w50.1-2, ill.r40.1-2. Ezek a tilalmak egyébként nem a Korán tanításán, hanem szunnáknak nevezett mohamedí hagyományon alapszanak.) Az iszlám államok nagy részében a keresztény kultúra, amely valaha virágzott, ma már teljesen eltűnt vagy csak nyomokban van meg. De arra is gondoltam: vajon- függetlenül a migrációtól- nem válnak-e templomaink raktárakká, nem keresztény vallások imaházaivá vagy éppen techno-bulik helyszíneivé? A keresztény hit látványos gyengülése Európában mindenképpen aktuális teszi ezeket a kérdéseket.

Varga János atya, a bécsi Pázmáneum rektora mesélte nemrég, hogy egy idős katolikus házaspár bement az Érseki Hivatalba, és felajánlott egy megüresedő lakást egy menekült keresztény családnak. A válasz szigorú kioktatás volt: „Mi az, hogy „keresztény” családnak? Önök diszkriminálják a muszlimokat? Önök nem is igazi keresztények...” A megszegyentett házaspár szóhoz sem jutott. Én azonban elgondolkoztam azon, vajon nem a keresztények az igazi „menekültek”? Az biztos, hogy ők nem Európa iszlamizálásának vagy destabilizálásának céljával jöttek. Több, migrációval foglalkozó fórum is beszámol arról, hogy az un. menekülttáborokban a keresztényeket inzultálják, keresztjeiket megtapossák, bibliáikat összetépik, asszonyaikat molesztálják, és bizony – a korábban bevándorolt, már integráltak vélt – muszlim felügyelők nem védik meg őket. Vallomásaikat szándékosan félrefordítják, hogy ne kaphassanak menekültstátust. Nekem úgy tűnik, hogy Európa és az európai keresztény társadalom egy része – az ultraliberális elvárásoknak való megfelelés jegyében – eljutott a teljes önfeladásig, megtagadva még az igazságosság alapelveit is.

– Nem fogadja be az üldözöttet, nehogy úgy tűnjék, mintha diszkriminálná az üldözöket;

– eladja saját templomait, hogy muszlim mecsetek építését tudja támogatni;

– eltávolítja karácsonyfáit, betlehemeit és keresztjeit, mert nem akarja sérteni az ezeket „kutyafának” csúfolók érzékenységét;

– az egyenlőség nevében eltűri, hogy a nőket és a keresztényeket alsóbbrendű lényeknek tekintsék;

– miközben totális toleranciát hirdet, behívja a totális intoleranciát;

– a szabadság és a „politikai korrektség” jegyében utat készít egy totalitárius politikai rendszernek;

– az irgalmas szívű Jézus nevében nem meri elítélni az irgalmatlanságot, sem a nyilvánvaló farizeusságot;

– eszményíti a szingliséget és a szexuális másságot, hogy légüres teret biztosítson egy a nőket elsősorban „fajszaporító tényezőnek” tekintő ideológiának;

– nem ítéli el a diktatúrákat fegyverekkel támogató és egyidejűleg „demokráciát exportáló” hatalmakat, amelyek mérhetetlen szenvedést zúdítanak emberek millióira.

Vajon nem vonatkoznak-e ránk Izaiás kemény szavai: „Az őrszemek mind vakok, semmit se vesznek észre. Néma kutyák mind, nem tudnak ugatni, csak álmodoznak heverészve”(Iz 56,10).

Most útban Urunk születésének ünnepe felé mégse volna helyes csak a

migráció kockázataival foglalkozni; még kevésbé volna méltó hozzánk, ha azokat a muszlimokat bántanánk, akik az egyistenhitben – a hívő zsidókkal együtt – testvéreink. Söpörjünk inkább saját házunk táján már csak azért is, mert a muszlim világ radikalizálódásának jórészt mi vagyunk az okai. A palesztin kérdés megoldatlansága, a „demokrácia – exportnak” álcázott fegyveres beavatkozások mellett (amelyet tévesen ugyan, de a keresztény világ számlájára írunk) az egész keresztény világ joggal veti szemünkre, hogy mi nem is vagyunk keresztények. Nem erre vall-e az, hogy Európa – a félreértelmezett és eltorzított sajtószabadság nevében – teret ad olyan Charlie-Hebdo-szerű sajtótermékeknek, amelyek minden vallást gyaláznak és minden jóérzésű embert sértenek? – Nem erre utal-e az a tény, hogy az európai alkotmány előszavában szó sem eshetett Krisztusról és a kereszténységről, annál inkább a görög-római hagyományokról és a felvilágosodásról? Vajon ki örizte meg a görög-római kultúra értékeit? Nemde a keresztények? Honnan mérítette a felvilágosodás a szabadság, az egyenlőség, és a testvériség eszméit, ha nem a keresztény kinyilatkoztatásból? Honnan számoljuk Európában az éveket, ha nem Jézus feltételezett születési évétől? Miért a vasárnap a heti ünnepnapunk? Miközben a zsidóknak a szombat, a muszlimoknak a péntek a pihenőnapjuk, nekünk a vasárnap, még hozzá azért, mert a mi Urunk ezen a napon támadt fel a halálból. És kire emlékeztet a karácsony, a húsvét és a pünkösd, ha nem Jézus Krisztusra: az ő születésére, feltámadására és az általa küldött Szentlélek eljövételére.

„Ti vagytok a föld sója” – mondja az Úr Jézus (Mt 5,15). De mindjárt azt is hozzát teszi: „Ha a só ízet veszti, ugyan mivel sózzák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják, s az emberek eltapossák”(uo). Jézusnak ezek az utóbbi szavai, sajnos, ráillenek a mi Európánk keresztényeire. Miközben az iszlám egyre jobban radikalizálódik, egy buzugóságát veszített, a középszerűnél is középszerűbb kereszténységgel találja magát szemben. Nagyon sokat kellene imádkoznunk azért, hogy a Szentlélek állítsa meg muszlim testvéreinket a radikalizálódás útján. Nem azért, hogy megszűnjenek, hanem azért, hogy visszatáljanak igazi önmagukhoz, akik az egész világot – a kereszténységet is – gazdagították valamikor csodálatos misztikájukkal, filozófiájukkal, nagyszerű tudományos eredményeikkel az algebrától a csillagászaton keresztül az orvostudományokig. De nagyon sokat kell fáradnunk és imádkoznunk azért is, hogy mi keresztények is visszatáljunk oda, ahol még szent volt a szüzesség is és a család is, amikor a szex, a szeretet és az élet nem szakadt el egymástól. És sürgősen el kell felejtünk a következőket:

– „kicsit megbérmálkozom, aztán nem lesz erre se gondom...”;

– „kicsit szeretlek is, meg nem is, tudod így van ez...”;

– „veled Uram, de nélkülöd”.

Ezek a gondolatok egy szellemi és demográfiai vákuumba vezetnek. De igaza van a latin mondásnak: „Natura horrescit vacuum”, azaz: a természet irtózik a légüres tértől.

Nem marad más, mint visszatálni Jézushoz és az ő anyjához, Nagyasszonyunkhoz, elmondva az ismert imádság szavait: Tied vagyok, „tied életbenhalálban, tied jó és balsorsban, tied küzdve-szenvedve, tied most és örökre”.

Befejezésül hadd idézzek újra egy latin mondást: „Tertia via non datur”: harmadik út nincsen: meg kell térnünk, hogy el ne vesszünk!

+ Gyula
veszprémi érsek